

GUTUNAK EUSKARAZ (II)

Artikuluxka hau aurreko zenbakian agerturikoaren jarraipen gisa pentsaturik dago. Bigarren artikulua honetan, ezagun egiten zaizkien gutunei buruz idatziko dut. Hauen barmen merkatal gutunak ere sar daitezke.

Guzti horien ezagugarri bezala, errespetu kutsua dariela esan daiteke. Erdaraz (bai espainolez eta bai frantsesez eta beste) errespetu hori nolabait adierazteko, hizkuntza mintzatuan erabiltzen ez diren esaldi eginak erabili ohi dira; eta sarri askotan, arkaismoak ere bai.

Guk ere, euskaraz eredu egokiak bilatu behar ditugula uste dut, eta, horregatik, nik neuk horrelako batzu proposatuko ditut. Eta, besterik gabe, hona hemen zenbait eredu.

- * Donostiatik, 1976.eko otsailaren 28an
- * Iruinetik, 1976-11-28
- * Mauletik, 1976-11-28an
- * Eneko Berrongeta Larrauri jaunari
- * ANAITASUNA aldizkariko zuzendari jaunari
- * ETXESA entresako merkatal zuzendariari

Hasteko ereduak

- * Jaun agurgarriori:
- * Zuzendari jauna, agur:
- * Jauna:

Bukatzeko ereduak

- * Zure erantzunaren zain nagoelarik, har ezazu agur bero bat
- * Eta besterik gabe, har ezazu agur bero bat
.....gandik
- * Zure begikotasuna aurretik eskertuz, zintzoki agurtzen zaitu:
- * Begirunez agurtzen zaitu
- * Adikortasunez agurtzen zaitu

Honelako gutunak aipatzerakoan, ezin utz ditzakegu aipatu gabe, Axularrek eta Joannes Etxeberri Sarakoak egindako gomendiozko gutunak.

Axularrek honelako hasera ematen dio bereari:

“Ene jaun Bertrand de Echaus, Tursko Arzipizpiku, Frantziako lehenbiziko erremusinari: Ordenako aitonen seme, eta erregeren konseillari famatuari ZERUKO LORIA.
Neure jaun maitea...”

Joannes Etxeberri ez du sarrera berezirik jartzen bere “Lau-urdira gomendiozko karta edo guthuna” delakoan.

Bide beretik, aipatzekoa da, nola idazle biek modu berean bukatzen duten gutuna.

“Zure zerbitzari ttipiena, eta obligatuena” (Ax.)
“Zuen zerbitzari ttipiena, eta obligatuena” (Etx.)

J. R. Etxebarria